

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

20.09.2022

м. Одеса

№ 65/10-р/к

Справа № 09-01/2020

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Дії Департаменту міського господарства Одеської міської ради «Інформація, доступ до якої обмежено», які полягають у погодженні вартості послуг, які надає КП «Сервісний центр» для фізичних та юридичних осіб при затвердженні технічних умов, для приєднання до мереж водопостачання та/або водовідведення, виданих філією «Інформація, доступ до якої обмежено», є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді легітимації вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції КП «Сервісний центр».

Департамент міського господарства Одеської міської ради зобов'язано припинити вказане порушення.

За результатами збирання та аналізу доказів у справі № 09-01/2020 про порушення законодавства про захист від економічної конкуренції, адміністративною колегією Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВСТАНОВЛЕНО:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) Про дії Департаменту міського господарства Одеської міської ради, які є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що полягають у легітимації вчинення порушень комунальним підприємством «Сервісний центр» (далі — КП «Сервісний центр»).
- (2) Дії Департаменту міського господарства Одеської міської ради, які є порушенням, полягають у наступному.
- (3) Виконавцем послуг з централізованого водопостачання та/або водовідведення в м. Одесі та Одеської області, де розташовані діючі мережі підприємства «Інформація, доступ до якої обмежено» (далі - Філія). В процесі приєднання/підключення об'єктів завершеного будівництва до інженерних мереж водопостачання та водовідведення, або при збільшенні обсягів водокористування Філія видає технічні умови на підключення до мереж водопостачання та водовідведення, погоджує проектну документацію та укладає договори.
- (4) Відповідно до Статуту КП «Сервісний центр» предметом діяльності КП «Сервісний центр» є, серед іншого, затвердження технічних умов для підключення до мереж водопостачання та водовідведення.
- (5) Затвердження технічних умов, виданих Філією, КП «Сервісний центр» здійснює шляхом виконання певного переліку робіт та послуг, на платній основі, калькуляція вартості яких затверджена КП «Сервісний центр» та погоджена Департаментом міського господарства Одеської міської ради.
- (6) Законодавство України не передбачає встановлення та справляння плати за затвердження технічних умов уповноваженим представником органу місцевого самоврядування (або

представником уповноваженої організації), або надання органом місцевого самоврядування (або представником уповноваженої організації) переліку певних послуг або робіт при затвердженні технічних умов.

- (7) Таким чином дії КП «Сервісний центр», які полягають у нав'язуванні платних послуг для фізичних та юридичних осіб при затвердженні технічних умов на приєднання до мереж водопостачання та/або водовідведення, виданих Філією, та можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, об'єкти яких приєднуються до мереж водопостачання та/або водовідведення, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем шляхом встановлення таких умов реалізації товару, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг із затвердження технічних умов для приєднання до мереж водопостачання та /або водовідведення в межах території міста Одеси та Одеської області, на якій розташовані діючі мережі Філії.
- (8) Вартість послуг для фізичних та юридичних осіб при затвердженні технічних умов, для приєднання до мереж водопостачання та/або водовідведення, виданих Філією, затверджена КП «Сервісний центр» та погоджена Департаментом міського господарства Одеської міської ради.
- (9) Таким чином, дії Департаменту міського господарства Одеської міської ради, які полягають у погодженні вартості послуг, які надає КП «Сервісний центр» для фізичних та юридичних осіб при затвердженні технічних умов, для приєднання до мереж водопостачання та/або водовідведення, виданих Філією, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді легітимації вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції КП «Сервісний центр».

2. ВІДПОВІДАЧ

- (10) Департамент міського господарства Одеської міської ради «Інформація, доступ до якої обмежено» (далі – Департамент).
- (11) Рішенням Одеської міської ради від 26.07.2017 № 2256-VI затверджено Положення (у новій редакції) про Департамент міського господарства Одеської міської ради.
- (12) Зазначеним положенням визначено наступне:
Пункт 1.1. – Департамент є виконавчим органом Одеської міської ради (далі – міська рада).
Пункт 2.2.1 – На Департамент покладені функції здійснення контролю за ефективною діяльністю комунальних підприємств міської ради, які входять до сфери управління Департаменту.
- (13) Рішенням Одеської міської ради від 09.06.2021 № 295-VIII затверджено Положення (у новій редакції) про Департамент міського господарства Одеської міської ради. Зазначене положення містить аналогічні пункти.
- (14) Згідно з частиною першою статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (15) Відповідно до статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи.
- (16) Таким чином, Департамент міського господарства Одеської міської ради є виконавчим органом Одеської міської ради.

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (17) Одеським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України — наразі Південне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України

(далі-Відділення) проведено дослідження ринку послуг централізованого водопостачання та водовідведення на території міста Одеси та Одеської області.

- (18) Враховуючи зазначене та на підставі статей 3, 7, 17, 22, 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктів 3 та 8 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 Відділенням були направлені наступні вимоги про надання інформації:
- (19) КП «Сервісний центр» від 24.01.2020 № 65-02/210, від 20.02.2020 № 65-02/436 та отримано відповіді відповідно від 07.02.2020 № 80/01-13 (вх. № 65-01/281 від 10.02.2020) та від 28.02.2020 №126/01-13 (вх. № 65-01/536 від 11.03.2020).
- (20) Одеській міській раді від 24.01.2020 №65-02/213 та отримано відповідь від 14.02.2020 № 01-69/131 (вх. № 65-01/377 від 19.02.2020).
- (21) «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (22) Листом від 13.07.2020 № 65-02/1495 КП «Сервісний центр» було направлено розпорядження від 09.07.2020 № 65/10-рп/к про початок розгляду справи №10-01/2020 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (23) Листом від 13.07.2020 № 65-02/1496 Департаменту міського господарства Одеської міської ради було направлено розпорядження від 09.07.2020 № 65/09-рп/к про початок розгляду справи № 09-01/2020 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (24) У зв'язку з розглядом справи КП «Сервісний центр» направлено вимоги від 19.08.2020 № 65-02/1931, від 19.02.2021 № 65-02/722, від 26.04.2021 № 65-02/1652, від 30.08.2022 № 65-02/1084 та отримано відповіді листами від 27.08.2020 № 414/01-13 (вх. № 65-01/1646 від 02.09.2020), від 03.09.2020 № 492/01-13 (вх. № 65-01/1711 від 09.09.2020) від 12.03.2021 №126/01-13 (вх.№65-01/806 від 17.03.2021), від 18.05.2021 №109/01-13 (вх.№65-01/1384 від 20.05.2021), від 08.09.2022 № 306/01-13 (вх. № 65-01/708 від 15.09.2022).
- (25) Також було направлено вимогу Одеській міській раді від 11.09.2020 № 65-02/2183 та отримано відповідь від Департаменту міського господарства Одеської міської ради від 25.09.2020 № 01-69/1157 (вх. № 65-01/1949 від 28.09.2020).
- (26) Відділенням були направлені вимоги органам місцевого самоврядування Одеської, Миколаївської та Херсонської областей від 30.04.2021 №65-02/1744 та отримано відповіді від Южноукраїнської міської ради Миколаївської області від 17.05.2021 №13/02-34/1534 (вх. №65-01/1368 від 18.05.2021), від Подільської міської ради Одеської області від 20.05.2021 №03-2-15/1420 (вх.№65-01/1385 від 20.05.2021), від Южненської міської ради Одеської області від 14.05.2021 №453/19-05-03 (вх.№65-01/1352 від 17.05.2021), від Херсонської міської ради Херсонської області від 18.05.2021 №8-4916-18/26 (вх.№65-01/1366 від 18.05.2021), від Чорноморської міської ради Одеської області від 18.05.2021 №1460-21-1349-2021 (вх. №65-01/1411 від 24.05.2021), Ізмаїльської міської ради Одеської області від 21.05.2021 №16/02-20-1759 (вх. №65-01/1454 від 31.05.2021), Миколаївської міської ради Миколаївської області від 15.06.2021 №4138/02.07.01-40/14/21 (вх.№65-01/1614 від 23.06.2021).
- (27) За результатами збирання та аналізу доказів у справі № 09-01/2020 на адресу Департаменту листом від 23.12.2021 за № 65-02/4979 надіслані попередні висновки адміністративної колегії Відділення по справі від 22.12.2021 № 65/61-пв/к.
У відповідь на попередні висновки Департаментом надано заперечення листом від 20.04.2022 № 01-68/03 (вх. № 65-01/536 від 20.05.2022).

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

4.1.

- (28) Рішенням Одеської міської ради від 26.07.2017 № 2256-VI затверджено Положення (у новій редакції) про Департамент міського господарства Одеської міської ради. Зазначеним положенням визначено наступне:
Пункт 1.1. - Департамент є виконавчим органом Одеської міської ради (далі – міська рада).

Пункт 1.2. - Департамент у своїй діяльності керується Конституцією і законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, іншими нормативно-правовими актами, рішеннями міської ради, її виконавчого комітету, розпорядженнями міського голови та цим Положенням.

Пункт 1.3. - Департамент підзвітний та підконтрольний міській раді, підпорядкований міському голові та виконавчому комітету міської ради (далі – виконком).

Пункт 2.2.1 - На Департамент покладені функції здійснення контролю за ефективною діяльністю комунальних підприємств міської ради, які входять до сфери управління Департаменту.

- (29) Рішенням Одеської міської ради від 09.06.2021 № 295-VIII затверджено Положення (у новій редакції) про Департамент міського господарства Одеської міської ради. Зазначене положення містить аналогічні пункти.
- (30) Статтею 19 Конституції України та статтею 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України.
- (31) Статтею 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» зазначено, що одним із основних принципів місцевого самоврядування є законність.
- (32) Статтею 17 Закону України «Про місцеве самоврядування» визначено, що відносини органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, будуються на засадах їх підпорядкованості, підзвітності та підконтрольності органам місцевого самоврядування.

4.2.

- (33) Частиною другою статті 7 Закону України «Про природні монополії» визначено, що діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, визначених у статті 5 цього Закону, а також діяльність суб'єктів господарювання на суміжних ринках підлягає ліцензуванню відповідно до закону. В умовах та правилах здійснення підприємницької діяльності у сферах природних монополій та на суміжних ринках (ліцензійних умовах) визначаються зобов'язання суб'єктів природних монополій з надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва згідно з вимогами законодавства.
- (34) Відповідно до статті 5 Закону України «Про природні монополії» регулюється діяльність суб'єктів природних монополій, зокрема, у сфері централізованого водопостачання, централізованого водовідведення.
- (35) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про природні монополії» до обов'язків суб'єктів природних монополій віднесено забезпечення надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва у порядку та строки, встановлені законодавством.
- (36) У розумінні статті 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання та водовідведення» технічні умови - це комплекс умов і вимог до інженерного забезпечення систем водопостачання та водовідведення, які мають відповідати його розрахунковим параметрам.
- (37) Відповідно до статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», технічні умови - це комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, які повинні відповідати його розрахунковим параметрам щодо водопостачання (з урахуванням потреб забезпечення пожежогасіння), тепло-, електро- і газопостачання, водовідведення, зовнішнього освітлення, відведення зливових вод та телекомунікації.
- (38) Фізична чи юридична особа, яка має намір щодо забудови земельної ділянки, що перебуває в її власності або користуванні, має право на одержання технічних умов згідно із поданою нею заявою.
- (39) Технічні умови надаються протягом 10 робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви.

- (40) Технічні умови повинні відповідати законодавству, містити достовірну інформацію та обґрунтовані вимоги до об'єктів будівництва, а також відповідати намірам заявника щодо забудови земельної ділянки.
- (41) У технічних умовах враховується, що місце приєднання інженерних мереж замовника до магістральних чи інших інженерних мереж розташовується на межі земельної ділянки замовника або за його згодою на території такої земельної ділянки.
- (42) Склад, зміст, порядок надання технічних умов та порядок визначення вартості послуг з їх надання визначаються відповідними центральними органами виконавчої влади або державними колегіальними органами.
- (43) Технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта незалежно від зміни замовника або підприємства, установи та організації, які надали такі технічні умови. Зміни до технічних умов можуть вноситися тільки за згодою замовника.
- (44) Наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 № 190 затверджені Правила які визначають порядок користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення населених пунктів України.
- (45) Пунктом 4.1. Правил визначено, що для приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення замовнику таких послуг надаються технічні умови.
- (46) Для одержання технічних умов замовник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення подає до виробника таких послуг: заяву; опитувальний лист за формою згідно з додатком 2; ситуаційний план з визначенням місця розташування земельної ділянки на відповідній території.
- (47) Технічні умови мають містити графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж та місць приєднання до них об'єкта будівництва.
- (48) Виробник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення видає замовнику технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви з урахуванням потужностей споруд та пропускної спроможності мереж систем централізованого водопостачання та водовідведення, із зазначенням умов для проектування вводу: місця приєднання, місця розташування водомірного вузла, умов для влаштування проміжного резервуара і насосів - підвищувачів тиску.
- (49) Пунктами 4.1 та 4.4 Правил передбачена обов'язковість виконання технічних умов при розробленні проектів на об'єкти будівництва для приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення.
- (50) Відповідно до пункту 4.2 Правил вартість послуг з надання технічних умов на приєднання до централізованих систем водопостачання та водовідведення визначається на підставі обґрунтованих трудовитрат та вартості одного людино-дня.
- (51) Відповідно до пункту 4.3 Правил, забороняється будь-яке самовільне приєднання об'єктів водоспоживання до діючих систем централізованого водопостачання та водовідведення (включаючи приєднання до будинкових ввідів, внутрішньобудинкових мереж або до мереж споживачів).
- (52) У додатку 1 до Правил наведена Форма технічних умов, з якої вбачається, що технічні умови повинні мати відмітку про затвердження технічних умов уповноваженим представником органу місцевого самоврядування (або представником уповноваженої ним організації) з вказівкою посади, прізвища, ім'я, по батькові особи та її засвідчуального підпису.
- (53) Отже, приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення неможливе без отримання та виконання відповідних технічних умов.

- (54) При цьому, норми діючого законодавства не містять положень, які вказують, що затвердження технічних умов – це перелік певних послуг або робіт. Законодавство України взагалі не передбачає встановлення та справляння плати за затвердження технічних умов уповноваженим представником органу місцевого самоврядування (або представником уповноваженої організації).

5. ОБСТАВИНИ, ЯКІ СВІДЧАТЬ ПРО ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ.

5.1.

- (55) Відповідно до статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», виконавець комунальної послуги - суб'єкт господарювання, що надає комунальну послугу споживачу відповідно до умов договору.
- (56) «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (57) «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (58) В процесі приєднання/підключення об'єктів завершеного будівництва до інженерних мереж водопостачання та водовідведення Філія видає технічні умови на підключення до мереж водопостачання та водовідведення, погоджує проектну документацію та укладає договори.
- (59) Видача технічних умов Філією здійснюється на платній основі та розраховується на підставі трудовитрат та вартості одного людино-дня.
- (60) Так, Філія надала копії розрахунків розміру плати за видачу технічних умов з водопостачання та водовідведення (без складання договору та без виїзду на місце) «Інформація, доступ до якої обмежено» для фізичних та юридичних осіб.

5.2.

- (61) Рішенням від 20.03.2019 № 4422 - VII Одеською міською радою затверджено статут КП «Сервісний центр» у новій редакції. Статутом визначено наступне:
«Інформація, доступ до якої обмежено».
- Відповідно до розпорядження Одеського міського голови від 27.05.2019 № 441 уповноваженим органом для здійснення контролю за ефективною діяльністю КП «Сервісний центр» **визначено Департамент міського господарства Одеської міської ради.**

5.3.

- (62) У листі «Інформація, доступ до якої обмежено» Філія зазначила, що *«Технічні умови без затвердження уповноваженим представником органу місцевого самоврядування (або представника уповноваженої ним організації) є такими, що не відповідають формі, наведеній в Додатку 1 до Правил №190»*, разом з тим Філія зазначила про те, що «Інформація, доступ до якої обмежено» не взаємодіє з КП «Сервісний центр» при затвердженні технічних умов, виданих Філією.»
- (63) Інформація про необхідність звернутись до КП «Сервісний центр» для затвердження технічних умов на приєднання до системи централізованого водопостачання та водовідведення об'єктів, територіально розташованих на території м. Одеси та області, а також перелік документів, які необхідно подати розміщені на сайті Одеської міської ради за посиланням «Інформація, доступ до якої обмежено», а також сайті КП «Сервісний центр» за посиланням «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (64) Інформація про перелік документів, які необхідно подати до Філії для отримання технічних умов на приєднання до системи централізованого водопостачання та водовідведення об'єктів, територіально розташованих на території м. Одеси та області розміщена на офіційному сайті Філії «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (65) Порівняльна Таблиця 1 щодо переліку документів, які необхідно подати до КП «Сервісний центр» для затвердження технічних умов на приєднання до системи централізованого водопостачання та водовідведення об'єктів, територіально розташованих на території м. Одеси та області та які необхідно подати до Філії для отримання технічних умов на приєднання до системи централізованого водопостачання та водовідведення об'єктів, територіально розташованих на території м. Одеси та області наведена нижче.

Філія	КП «Сервісний центр»
Юридичні особи	
«Інформація, доступ до якої обмежено»	- заяву за встановленою формою на бланку юридичної особи; - свідоцтво про реєстрацію підприємства (копія); - витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (копія); - свідоцтво платника податків або свідоцтво про реєстрацію платника податку на додану вартість (копія); - виписку з реєстру платника податку (копія); - довіреність на право подання юридичної особи / отримання запитуваної документа (копія документа, що посвідчує особу, копія довідки про присвоєння ідентифікаційного коду); - опитувальний лист за встановленою формою з необхідними додатками; - нормативно-обґрунтований розрахунок на плановані обсяги водопостачання-водовідведення (копія); - ситуаційний план (масштаб 1: 2000) (копія); - геопідоснову (масштаб 1: 500) (копія); - дозвіл власника водопровідних і / або каналізаційних мереж на приєднання до відомчих (абонентським) мереж (для випадків, коли приєднання відбувається до мереж, які не перебувають в оренді філії «Інформація, доступ до якої обмежено») (копія); - правовстановлюючі документи на об'єкт (свідоцтво про право власності на нерухоме майно, державний акт на право власності на земельну ділянку / договір оренди земельної ділянки тощо) (копії); - технічний паспорт об'єкта (приміщення) або ескізний проект (копія). - у разі нового будівництва або реконструкції існуючого об'єкту необхідно надати містобудівні умови, або дозвіл на виконання будівельних робіт від ДАБІ (копії).
Фізичні особи	
«Інформація, доступ до якої обмежено»	-заяву за встановленою формою; - документ, що засвідчує особу (копія); - довідка про присвоєння ідентифікаційного коду (копія); - опитувальний лист за встановленою формою з необхідними додатками; - ситуаційний план (масштаб 1: 2000) (копія); - геопідоснову (масштаб 1: 500) (копія); - дозвіл власника водопровідних і / або каналізаційних мереж на приєднання до відомчих (абонентським) мереж (для випадків, коли приєднання відбувається до мереж, які не перебувають в оренді філії «Інформація, доступ до якої обмежено») (копія); - правовстановлюючі документи на об'єкт (свідоцтво про право власності, державний акт на земельну ділянку і т.д.) (копії); - технічний паспорт об'єкта (приміщення) (копія).

- (66) Таким чином, відповідно до порівняльного аналізу даних Таблиці 1, для затвердження КП «Сервісний центр» технічних умов замовник фактично повинен надати аналогічний пакет документів, який подається для отримання у Філії технічних умов.
- (67) Відповідно до Регламенту затвердження технічних умов для підключення до мереж водопостачання та/або водовідведення міста Одеси, затвердженого наказом КП «Сервісний центр» від 18.05.2015 №28, при отриманні на затвердження технічних умов КП «Сервісний центр», зокрема:
- відповідно до розділу 2 Регламенту, приймає на реєстрацію заяву з комплектом документів, необхідних для затвердження технічних умов, реєструє заяву у журналі, проводить оцінку наданих документів, оформлює договір на виконання послуг із затвердження технічних умов;
 - відповідно до розділу 3 Регламенту, інженер КП «Сервісний центр» вивчає та аналізує стан мереж та впливу об'єкта на безпеку навколишнього середовища; перевіряє розроблені технічні умови та коригування (у разі наявності) виготовлених Філією на відповідність вимогам чинних законодавчих актів та положень; перевіряє та складає текстову частину, додаткові вимоги у разі необхідності, та технічне оформлення технічних умов, тощо;
 - провідний інженер здійснює виїзд на місце для обстеження можливості підключення об'єкта до мереж водопроводу та/або водовідведення; здійснює обстеження земельної ділянки та визначення умов підключення об'єктів до мереж водопроводу та/або водовідведення, тощо.
- (68) При наявності законних підстав оформлюється вмотивована відмова у затвердженні технічних умов. Разом з тим фактично відмов у затвердженні технічних умов з боку КП «Сервісний центр» за досліджуваний період не було.
- (69) Послуги із затвердження технічних умов КП «Сервісний центр» виконуються в термін до 15 робочих днів з моменту проведення замовником оплати та підтвердження даної дії відповідним платіжним документом.
- (70) Слід зауважити, що строки виконання Філією робіт з видачі технічних умов – 15 днів після оплати рахунків за надані послуги.
- (71) Для затвердження технічних умов, КП «Сервісний центр» укладає зі споживачем Договір про виконання послуг із затвердження, а також аналізу та моніторингу технічних умов на приєднання об'єкта споживача (далі — Договір).
- (72) Зазначеним Договором на замовника покладено обов'язок оплати вартості послуг у триденний термін після укладання Договору (пункт 2.2 Договору). У випадку прострочення терміну оплати або підтвердження оплати договір вважається розірваним та оформлюється відмова в затвердженні технічних умов (пункт 2.3 Договору). Виконання послуг по затвердженню технічних умов здійснюється КП «Сервісний центр» у термін до 15 робочих днів з моменту оплати послуг замовником (пункт 6.1 Договору).
- (73) Результат послуг із затвердження технічних умов оформлюється Актом здавання-приймання виконаних послуг, за яким здійснюється передача готових технічних умов замовнику.
- (74) **Таким чином, результатом усіх наданих КП «Сервісний центр» послуг із затвердження, а також здійснення аналізу та моніторингу, при затвердженні технічних умов є повернення замовнику технічних умов, складених та виданих Філією із відміткою про їх затвердження.**
- (75) Разом з тим слід зазначити, що на питання *«Яким чином Філія та КП «Сервісний центр» взаємодіють при затвердженні технічних умов?»*, Філія відповіла, що *“не взаємодіє з КП «Сервісний центр» при затвердженні технічних умов, виданих Філією”* «Інформація, доступ до якої обмежено». КП «Сервісний центр» у відповідь на таке питання зазначило, що *«законодавством України не передбачена взаємодія між організацією, яка виготовляє технічні умови та організацією, яка затверджує технічні умови»* (лист від 28.02.2020 № 126/01-13).
- (76) КП «Сервісний центр» були надані калькуляції затвердження технічних умов для підключення до мереж водопостачання та /або водовідведення для фізичних осіб, юридичних осіб та юридичних осіб — житлових комплексів, затверджені наказом директора

КП «Сервісний центр» від 28.12.2018 та погоджені директором Департаменту міського господарства Одеської міської ради 28.12.2018.

- (77) За інформацією КП «Сервісний центр», наданою листом від 07.02.2020 №80/01-13 (вх. №65-01/281 від 10.02.2020): «...*вартість із затвердження технічних умов для підключення до мереж водопостачання та/або водовідведення для фізичних та юридичних осіб визначена у відповідних калькуляціях, які були розроблені на підставі обґрунтованих трудовитрат та вартості одного людино-дня.*» «... КП «Сервісний центр» надає послуги із затвердження технічних умов на підставі Правил користування системами центрального комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України затвердженими наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 №190 та зареєстрованими в Міністерстві юстиції України від 07.10.2008 №936/15627, Статуту комунального підприємства «Сервісний центр» затвердженого рішенням Одеської міської ради від 20.03.2019 №4422-VII(нова редакція), калькуляцій затвердження технічних умов для підключення до мереж водопостачання та/або водовідведення для фізичних та юридичних осіб, які затверджені директором КП «Сервісний центр» та погоджені директором Департаменту міського господарства Одеської міської ради (уповноважений орган для здійснення контролю за ефективною діяльністю КП «Сервісний центр».)».
- (78) Вартість послуг КП «Сервісний центр» із затвердження технічних умов розрахована на підставі трудовитрат та вартості одного людино-дня та складає (з ПДВ): «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (79) Як зазначено вище для затвердження технічних умов Договір про виконання послуг із затвердження, а також аналізу та моніторингу технічних умов на приєднання об'єкта споживача.
- (80) Складові калькуляції затвердження технічних умов для підключення до мереж водопостачання та /або водовідведення для фізичних осіб, юридичних осіб та юридичних осіб — житлових комплексів КП «Сервісний центр», та розрахунки розміру плати за видачу технічних умов з водопостачання та водовідведення (без складання договору та без виїзду на місце) Філії наведені у Таблиці 2.

Таблиця 2

«Інформація, доступ до якої обмежено»

- (81) Відповідно до інформації КП «Сервісний центр» при здійсненні моніторингу технічних умов на приєднання об'єкта споживача КП «Сервісний центр» здійснює роботи, зазначені у пунктах 3, 4, 5, 6 калькуляції КП «Сервісний центр» наведеної у порівняльній Таблиці 2.
- (82) За результатами порівняльного аналізу складових калькуляції КП «Сервісний центр» та розрахунків Філії, наведених у таблиці 2, можна зробити висновок, що послуги та роботи із затвердження технічних умов для підключення до мереж водопостачання та/або водовідведення які надає КП «Сервісний центр» та послуги та роботи з розробки, реєстрації та видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення, які надає Філія мають майже однакові складові, тобто, фактично, дублюють одна одну.
- (83) Окрім того, за твердженням Філії, вона не взаємодіє із КП «Сервісний центр» при затвердженні технічних умов, виданих Філією. Тому не зрозуміло, яким чином та у який спосіб КП «Сервісний центр» проводить аналіз наданих замовником матеріалів, вивчає та аналізує стан мереж, визначає умови підключення об'єкта до мережі, перевіряє розроблені технічні умови на відповідність вимогам чинних законодавчих актів і положень та їх коригування, враховуючи що мережі, до яких здійснюється приєднання знаходяться на балансі Філії. Окрім того, усі з перелічених робіт замовник вже отримав, сплативши за послугу з видачі технічних умов Філії.

5.4.

- (84) Надання платних послуг із затвердження технічних умов КП «Сервісний центр» обґрунтовує тим, що на КП «Сервісний центр» Статутом покладено зобов'язання затверджувати технічні умови для підключення до мереж водопостачання та водовідведення. А Правилами, у свою чергу, передбачено, що такі послуги надаються за плату, визначену на підставі обґрунтованих трудовитрат та вартості одного людино дня.
- (85) Окрім того, КП «Сервісний центр» посилається у листі від 27.08.2020 №414/01-13 на те, що мережі водопостачання та водовідведення в межах міста Одеси є власністю територіальної громади міста, а підключення абонентів до мереж здійснюється Філією за погодженням з Одеською міською радою, відповідно до Договору про співпрацю.
- (86) «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (87) «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (88) Отже, КП «Сервісний центр» є уповноваженою органом місцевого самоврядування організацією, яка затверджує технічні умови.
- (89) Разом з тим, Правилами, а саме пунктом 4.2 врегульовано розрахунок вартості послуг з надання технічних умов на приєднання до централізованих систем водопостачання та водовідведення, а не вартість послуг із затвердження технічних умов.

5.5.

- (90) Крім того, за результатами дослідження ринку послуг з приєднання до мереж водопостачання та водовідведення Одеської, Миколаївської та Херсонської областей (великих населених пунктів) у 2021 році, встановлено, наступне. Споживачі населених пунктів відповідної області оплачують виконавцю послуг з водопостачання та водовідведення вартість послуг/робіт по розробці, реєстрації та видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення. Органи місцевого самоврядування, у свою чергу, самостійно або через уповноваженого представника затверджують зазначені технічні умови на приєднання до централізованих систем водопостачання та водовідведення виключно на безоплатній основі.

5.6. Щодо розгляду судових справ із питань затвердження технічних умов слід зазначити наступне.

- (91) Одеським окружним адміністративним судом розглядалась справа №420/2402/19 за позовом ПП «Янтар» до КП «Сервісний центр» щодо відмови з боку відповідача у затвердженні технічних умов, виданих Філією по причині відмови з боку замовника укласти договір про виконання послуг із затвердження, а також аналізу та моніторингу технічних умов на приєднання об'єкта споживача з КП «Сервісний центр» та оплачувати рахунок за таким договором.

- (92) У судовому рішенні по справі №420/2402/19 зазначено наступне:

«Суд погоджується з позивачем, що затвердження технічних умов не може вважатись ані роботою, ані послугою. В даному випадку затвердження технічних умов є реалізацією владних повноважень з контролю за діяльністю суб'єкта приватного права з платної видачі технічних умов на збільшення обсягів споживання питної води та скиду стічних вод нежилих будівель та споруд, оскільки ці повноваження встановлені законом та підзаконними актами.

Крім того, чинним законодавством не передбачена плата саме за затвердження технічних умов на збільшення обсягів споживання питної води та скиду стічних вод нежилых будівель та споруд, як і не передбачена необхідність укладення договору з відповідним органом місцевого самоврядування або уповноваженою ним організацією з метою затвердження технічних умов на збільшення обсягів споживання питної води та скиду стічних вод нежилых будівель та споруд.»

- (93) Крім того, рішенням у справі №420/2402/19 Одеський окружний адміністративний суд постановив визнати протиправною діяльність КП «Сервісний центр», що полягає у незатвердженні технічних умов ПП «Янтар» та зобов'язав відповідача затвердити технічні умови.

5.7. Антиконтурентні наслідки дій КП «Сервісний центр».

- (94) Приєднання об'єктів споживачів (фізичних та юридичних осіб) до систем централізованого водопостачання та водовідведення неможливе без виконання відповідних технічних умов,

виданих Філією. Такі технічні умови є недійсними до затвердження технічних умов уповноваженим представником органу місцевого самоврядування (або представником уповноваженої ним організації) — КП «Сервісний центр» - та, відповідно, оплати замовником вартості послуг та робіт із затвердження технічних умов КП «Сервісний центр», без виконання яких КП «Сервісний центр» не ставить відмітку про затвердження технічних умов.

- (95) Справляння плати за затвердження технічних умов на приєднання до централізованих систем водопостачання та водовідведення міста Одеси та Одеської області штучно збільшує витрати споживача на інженерне забезпечення об'єкта будівництва в процесі приєднання/підключення об'єктів завершеного будівництва до інженерних мереж водопостачання та водовідведення Філії.

6. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (96) Вартість послуг для фізичних та юридичних осіб при затвердженні технічних умов, для приєднання до мереж водопостачання та/або водовідведення, виданих Філією, затверджена КП «Сервісний центр» та погоджена Департаментом міського господарства Одеської міської ради.
- (97) Інших суб'єктів, які здійснюють затвердження технічних умов, відповідно до інформації, отриманої від Філії, КП «Сервісний центр» та Одеської міської ради не встановлено.
- (98) Отже, КП «Сервісний центр» є єдиним суб'єктом, якому Одеською міською радою делеговані повноваження із затвердження технічних умов для підключення до мереж водопостачання та водовідведення Філії. Затвердження технічних умов КП «Сервісний центр» здійснює шляхом виконання певного переліку робіт/послуг на платній основі, калькуляція вартості яких затверджена КП «Сервісний центр» та погоджена Департаментом міського господарства Одеської міської ради. Враховуючи зазначене, КП «Сервісний центр» є таким що займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг/робіт із затвердження технічних умов для приєднання до мереж водопостачання та (або) водовідведення в межах території міста Одеси та Одеської області, на якій розташовані діючі мережі Філії, як таке що не має жодного конкурента на цьому ринку.
- (99) Дії КП «Сервісний центр», які полягають у нав'язуванні платних послуг для фізичних та юридичних осіб при затвердженні технічних умов на приєднання до мереж водопостачання та/або водовідведення, виданих Філією, та можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, об'єкти яких приєднуються до мереж водопостачання та/або водовідведення, мають ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем шляхом встановлення таких умов реалізації товару, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг із затвердження технічних умов для приєднання до мереж водопостачання та (або) водовідведення в межах території міста Одеси, на якій розташовані діючі мережі Філії.
- (100) У зв'язку із зазначеним адміністративною колегією Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України розпочато розгляд справи № 10-01/2020 відносно КП «Сервісний центр» за вищезазначеними ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

За результатами розгляду вказаної справи прийнято рішення від 20.09.2022 № 65/9-р/к, яким:

- Комунальне підприємство «Сервісний центр» «Інформація, доступ до якої обмежено» визнано таким, що протягом періоду з грудня 2018 року по серпень 2022 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг із затвердження технічних умов для приєднання до мереж водопостачання та/або водовідведення в межах території міста Одеси та Одеської області, на якій розташовані діючі мережі «Інформація, доступ до якої обмежено», як таке що не має жодного конкурента на цьому ринку.
- Дії комунального підприємства «Сервісний центр» які полягають у нав'язуванні платних послуг для фізичних та юридичних осіб при затвердженні технічних умов на приєднання

до мереж водопостачання та/або водовідведення, виданих «Інформація, доступ до якої обмежено», та можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, об'єкти яких приєднуються до мереж водопостачання та/або водовідведення, визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем шляхом встановлення таких умов реалізації товару, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг із затвердження технічних умов для приєднання до мереж водопостачання та /або водовідведення в межах території міста Одеси та Одеської області, на якій розташовані діючі мережі «Інформація, доступ до якої обмежено».

- За вчинене порушення на комунальне підприємство «Сервісний центр» штраф та зобов'язано припинити порушення.

- (101) Статтею 17 Закону України «Про місцеве самоврядування» визначено, що відносини органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, будуються на засадах їх підпорядкованості, підзвітності та підконтрольності органам місцевого самоврядування.
- (102) Відповідно до статті 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», забороняються дії органів місцевого самоврядування, що полягають у легітимації вчинення суб'єктом господарювання порушень законодавства про захист економічної конкуренції.
- (103) Дії Департаменту з погодження вартості послуг, які надає КП «Сервісний центр», є легітимацією дій останнього та роблять такі дії більш імовірними або посилюють їх шкідливі наслідки як порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (104) Таким чином дії Департаменту міського господарства Одеської міської ради, які полягають у погодженні вартості послуг, які надає КП «Сервісний центр» для фізичних та юридичних осіб при затвердженні технічних умов, для приєднання до мереж водопостачання та/або водовідведення, виданих Філією є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді легітимації вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції КП «Сервісний центр».

7. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ.

- (105) За результатами збирання та аналізу доказів у справі № 09-01/2020 на адресу Департаменту листом від 23.12.2021 за № 65-02/4979 надіслані попередні висновки адміністративної колегії Відділення по справі від 22.12.2021 № 65/61-пв/к.
У відповідь на попередні висновки Департаментом надано заперечення листом від 20.04.2022 № 01-68/03 (вх. № 65-01/536 від 20.05.2022).
- (106) У запереченнях Департамент повідомив, зокрема «...не вказано в чому саме полягає легітимація порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яка має полягати у діях або бездіяльності. Окрім того, департамент не виконує функції засновника підприємства і не може нести відповідальність за дії підприємства...».
- (107) Вказані заперечення є певною мірою декларативними та не спростовують обставини справи описані вище.
- (108) Враховуючи викладене, зміст наданих заперечень не спростовує висновків і фактів, викладених у попередніх висновках.

8. ВИСНОВКИ.

- (109) Таким чином, доказами, зібраними у справі, доводиться, а зауваженнями і запереченнями Відповідача не спростовується висновок адміністративної колегії Відділення про те, що дії Департаменту міського господарства Одеської міської ради «Інформація, доступ до якої обмежено», які полягають у погодженні вартості послуг, які надає КП «Сервісний центр» для фізичних та юридичних осіб при затвердженні технічних умов, для приєднання до мереж водопостачання та/або водовідведення, виданих філією «Інформація, доступ до якої

обмежено», є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді легітимації вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції КП «Сервісний центр».

Враховуючи викладене, керуючись статтями 12, 14, 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції» пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, зі змінами та доповненнями, пунктами 5, 31, 32, 33 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстровані у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії Департаменту міського господарства Одеської міської ради «Інформація, доступ до якої обмежено», які полягають у погодженні вартості послуг, які надає КП «Сервісний центр» для фізичних та юридичних осіб при затвердженні технічних умов, для приєднання до мереж водопостачання та/або водовідведення, виданих філією «Інформація, доступ до якої обмежено», порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді легітимації вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції комунальним підприємством «Сервісний центр».
2. Зобов'язати Департамент міського господарства Одеської міської ради «Інформація, доступ до якої обмежено» припинити порушення вказане у пункті 1 резолютивної частини цього рішення у трьохмісячний строк з дня отримання рішення.

Голова Колегії

Д. КОРЧАК